



# International Journal of **Kannada** Research

www.kannadajournal.com

ISSN: 2454-5813  
IJKR 2018; 4(2): 143-146  
© 2018 IJKR  
www.kannadajournal.com  
Received: 27-02-2018  
Accepted: 28-03-2018

## ಬ್ರೆಕ್ಸ್ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಪರದನಿ

**ಡಾ. ರಾಜೀವ್ ನಾಯ್ಕ**

**ಡಾ. ರಾಜೀವ್ ನಾಯ್ಕ**  
Guest Lecturer  
Dept of Kannadabharathi  
Kuvempu University,  
Jnanashyadri, Shankaragatta,  
Shivamoga, Karnataka, India

ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಬದುಕಿಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂಬ ಗ್ರಹಿಕೆಯ ಮಧ್ಯೆ ನಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಕರುಣಾಬಳ್ಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಲೇ ವಯಕ್ತಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಬಡತನದ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡಗಟ್ಟಲೇ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತಲೇ ಬಡವರನ್ನು ಮಾರುದೂರಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ. ಉದಾರತೆ, ಅಂತಃಕರಣ ಮಾನವೀಯತೆ ಹಲವು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ತಿನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತತ್ವೇಪದೇಶ ಮಾಡುವ ನಾವುಗಳು ಎಂಜಲ ಕೈಯಿಂದ ಕಾಗೆಗಳನ್ನು ಓಡಿಸಲು ಲೆಕ್ಕಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ಸಮಾನತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗಲೆಲ್ಲ ಶರಣ ಸಂತರನ್ನೆಲ್ಲ ಎಳೆದು ತಂದು ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಮನೆಯ ಒಳಗೆ ಯಜಮಾನ ಗದ್ದುಗೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ವ್ಯಸನಿಗಳಾಗುತ್ತೇವೆ. ಅನ್ಯ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಆಪತ್ ಬಾಂಧವರಾಗುತ್ತಲೇ ಮನೆಯ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಅಧೀನದಲ್ಲಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಲಕ್ಷಣ ಗೆರೆಗಳನ್ನೂ ಹಾಕಿ ದಾಟದಂತೆ ಕಾವಲು ಕುಂತಿರುತ್ತೇವೆ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಡು ಜೀದಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಶಂಕವೂದುವವರು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕರೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವನ್ನೇ ನುಂಗಿ ಅರಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹ ದಿಕ್ಕುತಪ್ಪಿಸುವ ಗೊಂದಲಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಇದ್ದು ಮನುಷ್ಯರಾಗುವ ಎಚ್ಚರವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿವೇಕವನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕ ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮೇಲಿನ ವೈರುಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಮೀರುವ, ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ, ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವ, ನಿಜನಲ್ಲ ಕಾವ್ಯವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಒಳಗೆ ಆಳವಾಗಿ ಬೇರು ಇಟ್ಟಿರುವ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಒಂದು ಭಾಷೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡುವುದೇ ಒಂದು ಸವಾಲು ಕಾರಣ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಥೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾವ ಮತ್ತು ಚಿಂತನೆಗಳಿರುತ್ತವೆ, ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವು ಆ ಭಾಷೆಗೇ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಗರ್ಭದೊಳಗಿಂದ ಮೈದಳಿದಿರುತ್ತವೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಏರುಪೇರುಗಳಾಗಿರುವುದು, ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾಗಿರುವುದು. ಅನ್ಯಾಯಗಳಾಗಿರುವುದು, ಇವುಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬಾರದೆಂದು ಯಾವ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಬರಹಗಾರನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ನೋವಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸದ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಲೇಖಕನೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಕಲಾವಿದನೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಕಡ್ಡಾಯ ಕೂಡದು, ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕವಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಸ್ಪಂದಿಸಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ನೋಡುವುದರಿಂದ ಅವನ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಯ ಒಂದು ಅಂಶವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಅವನ ಬರವಣಿಗೆಯಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ನೋಡಬಹುದು. ಹೀಗೆ ನೋಡುವಾಗ ಆ ಒಂದು ಅಂಶದಿಂದಲೇ ಅವನ ಕಾವ್ಯದ ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಧಾರ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನದನ್ನೂ ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ನಿಚ್ಚಳವಾದ ತೀವ್ರವಾದ ತನ್ನನ್ನು ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತಮಾಡುವ ತಿಳುವಳಿಕೆಯೆಂದು ಅರ್ಥೈಸುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತಮಾಡುವ ಎಂದರೆ ತನ್ನ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೂಲಕ ತನ್ನನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಿಯೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶೋಷಣೆಗೊಳಗಾದವರ ಶ್ರಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರತಿಕಗಳಾಗಿ, ಬಡಜನರ ಬದುಕಿನ ಹಲವು ಮಜಲುಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಜರ್ಮನ್ ದೇಶದ ಖ್ಯಾತ ಸಾಹಿತಿ ಬೆರ್ನೋಲ್ಡ್ ಬ್ರೆಕ್ಸ್ ಅವರ ಕವಿತೆಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾಗುತ್ತವೆ. ಇವರ ಕವಿತೆಗಳು ಮೂಲ ಜರ್ಮನ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಶಾ. ಬಾಲುರಾವ್‌ರವರು ಅನುವಾದ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಕನ್ನಡ ಸ್ವಾರಸ್ಯತೆ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದರ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಬ್ರೆಕ್ಸ್ ನಮ್ಮವರಲ್ಲೇ ಒಬ್ಬರನ್ನುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಚಿತರು. ಈತನೊಬ್ಬ ವಿಶ್ವಮಾನ್ಯ ಕವಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಟ್ರಿಟಿಷನ್ ಕವಿ ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಎಚ್. ಆಡೆನ್ ತಾನು ಯಾರಿಂದ ಕಲಿತು ಪ್ರಭಾವಿತನಾಗಿದ್ದನೋ ಅವರಲ್ಲಿ ಬ್ರೆಕ್ಸ್ ಒಬ್ಬನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬ್ರೆಕ್ಸ್ ಕವಿತೆ ಬರೆಯಲು ೧೯೧೩ರ, ತನ್ನ ಹದಿನೈದನೆ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ೧೯೫೩ರಲ್ಲಿ ತೀರಿಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೂ ಸುಮಾರು ೪೩ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕವಿತೆ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದು ಅವನ ಕಾವ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ೧೨೦೦ಕವಿತೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹ

**Correspondence**  
**ಡಾ. ರಾಜೀವ್ ನಾಯ್ಕ**  
Guest Lecturer  
Dept of Kannadabharathi  
Kuvempu University,  
Jnanashyadri, Shankaragatta,  
Shivamoga, Karnataka, India

ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಸುಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲ ೧೫೦ ಕವಿತೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದು, ಸುಮಾರು ಐದೂನೂರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿವೆ.

ಅಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಟ್ಲರ್‌ನ ದೆವ್ವದೃಷ್ಟಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದ ನಾಜ್ಜೀ-ವಿರೋಧಿ ಸಾಹಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರೆಕ್ಟ್ ಒಬ್ಬನಾಗಿದ್ದು, ಅಂಥವರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಸೂಡುತ್ತಿದ್ದುದೇ ಅಲ್ಲದೆ. ಅವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ ಫೋರ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮೇಲೆ ಬೂಟನ ಶಬ್ದ ಬಾಂಟನ ನಿಷಿತಗಳ ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯರಚನೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಗ್ರಾಸ ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಅದರ ಓದು ಅಧ್ಯಯನ ಅಗತ್ಯ ಯಾಲಿಗೂ ಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಸುಮಾರು ಹದಿನೈದು ವರ್ಷ ಕಾಲ ತನ್ನ ಜೀವಿತ ಅವಧಿಯನ್ನು ಊರ ಹೊರಗೆ ದೇಶ ದೇಶ ಅಲೆಯುತ್ತ ಸಾಗಬೇಕಾದ ಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿದಲಿಂದಾಗಿ ಅವನ ಕವಿತೆಗಳು ಲಂಡನ್, ಪ್ಯಾರೀಸ್‌ಗಳಿಂದ ಹೊರಬಂದವು ಅದು ಅವನ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಕರಿಸುತ್ತವೆ.

ಬ್ರೆಕ್ಟ್ ಒಬ್ಬ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಂವೇದನೆಯ ಪರಿಸರ ಬದ್ಧಕವಿ. ತನ್ನ ಸುತ್ತಿನ ಬದುಕಿನ ವಾಸ್ತವ ಜಗತ್ತನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ ಕವಿತೆಯ ರೂಪ ಕೊಟ್ಟವರು, ಹೀಗೆ ರಚಿಸಿದ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಮೊದಲುಗಳೊಳ್ಳುವುದು. ಆತನು ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ಜೊಗ್ಗೊಬ್ಬರಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಹೆಚ್ಚಿನವರ ಕವಿತೆಗಳು. ಇದು ದಕ್ಷಿಣ ಜರ್ಮನಿಯ ಬವೇಲಿಯಾ ಪ್ರಾಂತದ ಒಂದು ಊರು, ಕಾಡುಮೇಡು ಮರಗಿಡ ಹೊಳೆಕೆರೆಗಳ ನಡುವೆ ಇದ್ದ ಆ ಊರು ಬ್ರೆಕ್ಟ್ ನ ಎಳೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ರೂಪಿಸಿತು.

ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಹೃದ್ರೋಗಿಯಾಗಿದ್ದ ಬ್ರೆಕ್ಟ್ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಜೀವಂತ ಯುವ ಗೆಳೆಯರ ಗುಂಪೊಂದಕ್ಕೆ ನಾಯಕನಾಗಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಠಿಣಾರು ಹಿಡಿದು, ತನ್ನವೇ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಕುಡಿಯುತ್ತ ಹಾಡುತ್ತ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಹುಡುಗರ ಸಂಘ ಹಾಡು, ಕುಣಿತ ಕೂಟ-ಕುಡಿತ ಆನಂದ ಸಂಭ್ರಮಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಯೌವನ ನಿಶ್ಚಿಂತದ ಕುರಿತು ಅವರ “ವಸಂತದಲ್ಲೊಂದು ಸುತ್ತಿನಗಾನ ಕವಿತೆಯಿಂದ” ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಯೌವನದ ಬದುಕು ವಸಂತದ ಚಿಗುಲಿನ ಹಾಗೆ, ಹಾಗಾಗಿ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಕವಿತೆಯ ಕೆಲವು ಸಾಲುಗಳು

“ನಾವು ರಮೆ ಕೊಂಡಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಠಿಣಾರುಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಹುರಿ ಕಟ್ಟಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ  
 ಐಳಯಂಗಿಗಳಿನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.  
 ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹಗಲ ಆಕಾಶ ಹಿತವಾಗಿ  
 ಬೆಳಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ ರಾತ್ರಿ ನಮ್ಮ ನಿಂದೆಯನ್ನು ಕದ್ದು  
 ಹಾಕುತ್ತದೆ”.  
 ಎಂದು ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಯುವ ಮನಸ್ಸುಗಳ  
 ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ.

ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಬ್ರೆಕ್ಟ್ ಬರೆದ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ “ತಾಯಿಯನ್ನು ಕುರುತಿ ಹಾಡಿದ್ದು, ಆತನಿಗೆ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಏಕೈಕ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಜೀವವೊಂದು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿದ್ದ ಗಳಿಗೆಯನ್ನು “ಮರಣಯಾತನೆ ಶುರುವಾಗುವ ಮೊದಲು ಅವಳ ಮುಖ ಹೇಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ನನಗೀಗ ನೆನಪಿಗೆ ಬರಲೊಲ್ಲದು. ಅವಳು ಆಯಾಸದಿಂದ ತನ್ನ ಬಡಕಲ ಹಣೆಯ ಮೇಲಿನ ಕಪ್ಪುಗೂದಲನ್ನು ಸಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾಗಿನ ಕೈಚಲನೆಯೊಂದು ಮಾತ್ರ ಈಗಲೂ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದೆ”. ಎಂದು ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಹಾಡಾಗಿ ಭಾವಾಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವ ಮುಖಾಂತರ, ಕರುಳಬಳ್ಳಿಯ ಸಂಬಂಧದ ಅರಿವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವ ಮುಖಾಂತರ ಮಹತ್ವವಾದರೆ.

ಹೆಣ್ಣೊಬ್ಬಳು ಜೀವನದ ಸಂಗಾತಿಯಾಗಿ ಹೇಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯಳಾಗುತ್ತಾಳೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕುರಿತು ಹಾಡಿದ

ಕವಿತೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಬ್ರೆಕ್ಟ್ ನ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲೂ ಹೆಣ್ಣೆ ತಾಯಿಯಾಗಿ, ಸ್ನೇಹಿತೆಯಾಗಿ, ಸಂಗಾತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯಳಾಗುತ್ತಾಳೆ. ತಾಯಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ದುಃಖಿಸುವ ಕವಿ ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯಾದರೆ ಸಂಗಾತಿಯ ಅಗಲಕೆಯ ನಿವೇದನೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ.

“ಸಂಜೆಯ ಹೊತ್ತು ನದಿಯ ಬಳಿ ಠಿಡಗಂಟೆಗಳ ಕತ್ತಲಗರ್ಭದಲ್ಲ ಆಗಾಗ ಅವಳ ಮುಖ ಮತ್ತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ನಾನು ಪ್ರೀತಿಸಿದವಳದ್ದು. ಈಗ ಇನ್ನಿಲ್ಲದ ನನ್ನ ಹೆಣ್ಣಿನದು”. ಎಂದು ನೆನಪುಗಳ ಬೆನ್ನ ಹತ್ತಿ ಅಗಲಕೆಯ ಸಂಕಟವನ್ನು ಏಕಾಂಗಿತನದ ತಾಕಲಾಟಗಳು ಪ್ರೇಮಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರೇಮಾನಂತರ ಪ್ರೇಮಿಗಳನ್ನು ಕಾಡುವ ಪಾಪ-ಅಪರಾಧಗಳ ಭಾವನೆ ಅದಲಿಂದಾಗುವ ದುರಂತ, ಇಲ್ಲವೇ ಪ್ರೇಮ-ಮೋಹ-ಭಂದ-ವಿಶ್ವಾಸಘಾತ-ಒಡಕು-ಹಿನ್ನೆನಪು-ವ್ಯಥೆಗಳಂತಹ ಕಠೋರ ವಾಸ್ತವತೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಂತ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ನೋವಿನ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಮುಖಾಂತರ ನಂತರ ಹುಟ್ಟಿದವನು /೨/ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಹತಾಷಪರನಾಗಿ ತಪ್ಪೆಲ್ಲ ಮಾಡಿ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಕೊನೆಯ ಸಂಗಾತಿಯಾಗಿ ಎದುರಿಗೆ ಕೂತಿರುತ್ತದೆ ಶೂನ್ಯ, ಎಂದು ನಿರ್ಲಪ್ತ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ಶೂನ್ಯದ ಸಂಕೇತವನ್ನು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡವನಂತೆ ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಷಯಕ ಸ್ತುತಿಗಾನಗಳ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಬ್ರೆಕ್ಟ್ ತಾನೇ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡ ಒಂದು ದರ್ಶನ ವಿಶೇಷವಿದೆ. ಜಿಗ್ಸೆ ಬರ್ಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಮರಗಿಡಗಳ ನಡುವೆ ಬೆಳೆದ ಬ್ರೆಕ್ಟ್ ದಿನವೂ ಅವು ಅವುಗಳಂತೆಯೇ ಮನುಷ್ಯರೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ಹುಟ್ಟಿ ಸತ್ತು ಕೊಳೆಯುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಬಂದಂತೆ, ಹೀಗೆಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂದು ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೇಳುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಯಿತು. ಉತ್ತರವಾಗಿ ಒಂದು ಬಗೆಯ ‘ವ್ಯರ್ಥವಾದ’ದ ದರ್ಶನವಾಯಿತು ಎಂದು ಭಾವ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುವುದನ್ನು ಅವರ ಕವಿತೆಗಳು ತೋರ್ಪಡಿಸುತ್ತವೆ.

ಜಯತು ರಾತ್ರಿಗೆ ಜಯತು ಕತ್ತಲಗೆ ನಿಮ್ಮನಾವಲಿಸಿರುವ ಅವುಗಳಿಗೆ ಜಯತೆನ್ನಿ ಹಿಂಡುಹಿಂಡಾಗಿ ಬನ್ನಿ ಜಯತು ಹುಲ್ಲಿಗೆ, ಜಯತು ಪಶುಜಾತಿಗೆ, ನಿಮ್ಮ ಬದಿಗೇ ಬದುಕಿ ಸಾಯುವ ಅವುಗಳಿಗೆ ಜಯತೆನ್ನಿ ನೋಡಿ ನಿಮ್ಮಂತೆಯೇ ಬಾಳುವವು ಹುಲ್ಲು ಪಶುಜಾತಿ ಮತ್ತೆ ಅಳಯಲೇಬೇಕು ಅವು ಸಹ. ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮಹಾವಂದನಾಸ್ತೋತ್ರ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಜಯಘೋಷ ಹಾಕುವ ಮುಖೇನ ಮಹಾವಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ನಶ್ವರ ಎಂಬ ಸೂರ್ಣ ತತ್ವದ ಅರಿವೆನೆಡೆಗೆ ಕವಿತೆಯು ಸಾಗಿದಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ ಕಾರಣ ಕಾಲ ಚಕ್ರ ಎನ್ನುವುದು ಊರುಳುತ್ತಾ ಸಾಗುತ್ತದೆ ಯಾರನ್ನು ಕಾಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮುಂದುವರೆದಂತೆ ಹಿಂದಿನ ಕವಿತೆಗೆ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿ ವರ್ಷ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕವಿತೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

“ಈಗ ಈ ರಾತ್ರಿ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಬೆಕ್ಕೋಡಗಳು ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಕವಿದಿವೆ. ಕಲ್ಲು ಬಂಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ನೀರು ಗರ್ಜಿಸುತ್ತ ಹಲಿದಿದೆ ಒಣಸೊದೆಗಳ ಮೇಲೆ ಗಾಳಿ ನಡುಗುತ್ತ ಊಲಿದೆ”.

ಎಂದು ವರ್ಷಧಾರೆಯ ನಡುವೆ ಪ್ರೇಮಾಗಮನದ ಭಾವನೆಗಳ ಸೆಳೆತಗಳನ್ನು ಕವಿತೆ ಹೇಳಿದರೆ ಒಂದು ಸ್ತುತಿಗಾನ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತ ಸಂಗತಿಗಳು ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯನ ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಅಂತರಂಗದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನಿರುಮ್ಮಳನಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಿರುವಂತೆ ಈ ಸಾಲುಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

೧. ಬೆಳ್ಳೇರು ಕುತ್ತಿಗೆಯವರೆಗೆ ಏರಿಬಂದಾಗಲೂ ನಾವು ಕಣ್ಣಿರಪ್ಪೆ ಬಡಿಯಲಲ್ಲ.
೨. “ಆಕಾಶ ನಮ್ಮನ್ನು ಕುಡಿದು ಮುಗಿಸಿದಾಗಲೂ ನಾವು ಬೇಡವೆನ್ನಲಲ್ಲ”.

ಕಲ್ಲು ಬಂಡೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರು ತಾನೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಾರೆ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತ ಜಡ ವಸ್ತುವಿನೊಂದಿಗೆ ಬದುಕನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿ ಹೊರಬಿಡುತ್ತಾನೆ.

ಬ್ರೆಕ್ಸ್‌ಟನ್ ನಗರವಾಸದ ಕವಿತೆಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ, ಕುರಿತು ನೋಡುವಾಗ ಮಹಾನಗರ ಬಲ್ಲಿನ್ ಬ್ರೆಕ್ಸ್‌ಟನ್ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಗೆ ಹೇಳಿಟ್ಟ ಜಾಗ, ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೌರ್ಯ, ಕಠೋರ, ಹಳ್ಳಿಯ ಎತ್ತರದ ಮರಗಳ ಬದಲು ಎತ್ತರದ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಪರ್ವತಗಳು ಹೊಳೆಯ ದುಂಡುಕಲ್ಲಿನಂತಹ ಮುಖಭಾವಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗದ ಕಲ್ಲು ಹೃದಯಗಳು, ಒಟ್ಟಾರೆ, ಡಾಂಬರುನಗರದ ಅನುಭವವನ್ನು ಬಡಪಾಂಚು ಇ.ಇ. ಕವಿತೆಯಿಂದ ಮನನವಾಗುತ್ತದೆ.

“ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಚಯಿಸುವ ತಾಯಂದಿರ ಕುರಿತ ಕವಿತೆ” ಒಂದು ರಂಗಕರ್ಮ ಕಮ್ಯುನಿಷ್ಟನಿಗೆ” ಕವಿತೆಯ ಶ್ರಮ ಬದುಕಿನ ದುಡಿಮೆಯನ್ನು ಹೇಳುವ ಕವಿತೆ. ನಗರ ವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಪಾಠವಾಗಿ ಬರೆದ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ “ಹೆಜ್ಜೆಗುರುತನ್ನು ಅಳಿಸಿ ಹಾಕು” ಕವಿತೆಯು ಪಲಾಯನವಾದ, ನಗರಿಕರಣದಲ್ಲಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಸಂಬಂಧಗಳಿಗೂ ಬೆಲೆ ಕೊಡದೆ ಕೊಂಡಿ ಕಳಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ನಗರ ಜೀವನದ ಕುರಿತ ಕವಿತೆಯಾದರೆ “ಐದನೆ ಚಕ್ರದ ಬಗ್ಗೆ” ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ನೀನು ಬೇಗ ಬೇಗ ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುವುದು, ಎದ್ದು ಹೋಗಲು ನೆರವಾಗುವ, ಸೂಕ್ತ ಪದವೊಂದಕ್ಕೆ ತಡಕುತ್ತಿರುವುದು, ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಗಮನ ಸೆಳೆಯದಿರುವುದು, ನಿನ್ನ ಉದ್ದೇಶ, ಎಂಬ ಕವಿತೆಯ ಸಾಲುಗಳು ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾಗುತ್ತದೆ.

ಏಕೆಂದರೆ ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರ ಜಾಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಆದರೆ ಆ ಐದನೆಯದಿದೆಯಲ್ಲ, ಅದು ಅಲ್ಲದೇ ಜಗತ್ತು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇನಲ್ಲ ಆದರೆ, ಅದು ಕಿಕ್ಕಿರಿ ತುಂಬಿದೆ. ಜಗತ್ತನ್ನು ಖನೇ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸುವುದು ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಯಾರ ಕೈಗೂ ಮಾತಿಗೂ ಸಿಗದೆ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸರಾಗವಾಗಿ ಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಎಂದು ಜೀವನ ಚಕ್ರದ ಪಾಠವನ್ನು ನಗರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು, ನಗರೀಕರಣದ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ನೈರ್ಮಲಕರಣದ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ಕವಿತೆ. ವಸಂತ ಋತುವನ್ನು ಕುರಿತು ಕವಿ ಮನದ ತುಡಿತವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತ ಅದು ಮರಗಳ ಮೇಲೆ ಅಡೆತಡೆಯಿಲ್ಲದೆ ಹುಚ್ಚಾಗಿ ಹಸಿರೊಡೆಯುವ ಕಾಲವೊಂದಿತ್ತು ಎಂದು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಈಗಲೂ ಸುಸ್ತಕದಲ್ಲ ಓದುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತಾವು ಕಂಡ ಹಕ್ಕಿ ಹಿಂಡನ್ನು ಯಾರು ಕಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ರೈಲುಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲ ಮಾತ್ರ ಎಂದು ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಾಶವಾಗಿರುವ ಕುರಿತು ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲರುವ ಹಸಿರನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಕುರಿತು ವಿಶಾದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು ಇದು ಕವಿಯಾದವನ ಪ್ರಕೃತಿ ಪ್ರೇಮ ಮಾನವ ಪ್ರೇಮ ವೃತ್ತಿ ಪ್ರೇಮ, ಸಹಕಾರ ಸಹಬಾಳ್ವೆ ಶ್ರಮದ ಅರಿವನ್ನು ಇವರ ಕವಿತೆಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ.

“ಒಂದು ರಾತ್ರಿಯ ತಾಣ”. ಕವಿತೆಯ ಕೆಲವು ಸಾಲುಗಳು ಹೀಗಿವೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ರಾತ್ರಿಯ ತಾಣ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಅವರಿಂದ ಒಂದು ರಾತ್ರಿಯ ಚಳಿಗಾಲ ದೂರಲಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅವರ ಪಾಲನ ಹಿಮ ರಸ್ತೆಗೆ ಇಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಜಗತ್ತು ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯ-ಮನುಷ್ಯರ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ ಸುಧಾಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಸುಲಗೆಯ ಯುಗ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಈ ಕವಿತೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಕಡೆದು ಹೋಗಿತ್ತಿರುವ ಮನುಷ್ಯ ಸಂಬಂಧಗಳ ಕುರಿತು ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಮುಖಾಂತರ ಕಲತ ಚಾಳಿ ಕಲ್ಲು ಹಾಕಿದರು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತೆ ದರೋಡೆ

ಸುಲಗೆಗಳು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರವೆಂಬುದು ಮರಿಚಿಕೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

“ರೈತನಿಗೆ ತನ್ನ ಹೊಲದ್ದೇ ಚಿಂತೆ” ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗೆ ತನ್ನ ಹೊಲದ್ದೇ ಚಿಂತೆ ಅವನು ದನಕರುಗಳನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಾನೆ, ಕಂದಾಯ ಕಟ್ಟುತ್ತಾನೆ, ಕೂಲಿಯ ದುಡ್ಡುಗಳನೆಂದು ಮಕ್ಕಳು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಅವನ ಬದುಕು ನಿಂತಿರುವುದು ಹಾಲಿನ ಧಾರಣೆಯ ಮೇಲೆ ಪಟ್ಟಣದ ಮಂದಿ ರೈತಜರನ ಮಣ್ಣಿನ ಮೋಹದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಯೋಗ ಕ್ಷೇಮದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರೇ ದೇಶದ ಆಸ್ತಿ ಭಾರವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ”. ಎಂದು ಕವಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಶ್ರಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ರೈತನ ಶ್ರಮ ಅವನ ಬದುಕಿನ ಆಧಾರಸ್ತಂಭ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕವಿತೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ನಗರ ಜೀವನ ಮಾಡುವವರು ಮಾತನಾಡಿ ಸುಮ್ಮನಾಗಬಹುದು ದುಡಿಯುವ ಕೈಗಳ ಪರಿಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಕವಿತೆಗಳು ಅರಿವಿಗೆ ತರುತ್ತವೆ.

ಬ್ರೆಕ್ಸ್‌ಟನ್ ದೇಶಾಂತರ ವಾಸದ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ “ಅಜ್ಞಾತ ಕ್ರಾಂತಿ ಯೋಧನೊಬ್ಬನ ಗೋರಿಗಲ್ಲ” ಕವಿತೆಯ ಕೆಲವು ಸಾಲುಗಳು ಇಂತಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದವನು ವೀರ ಹೆಜ್ಜೆಹಾಕಿ ಮುನ್ನಡೆದಿದ್ದ ಯಾವ ಪರದೇಶವನ್ನೂ ಗೆಲ್ಲಲೆಂದಲ್ಲ ಬದಲು ತನ್ನದನ್ನೇ ಅವನ ಹೆಸರೇನೆಂದು ಯಾರು ಅರಿಯರು, ಆದರೆ ಇತಿಹಾಸ ಗ್ರಂಥಗಳು ಹೇಳುವುದು ಅವರನ್ನು ಹೊಡೆದು ಕೊಂದವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಮಾನವನಂತೆ ಅವನು ಬದುಕ ಬಯಸಿದ್ದು ಎಂತಲೇ ಕಾಡುಮೃಗವೆಂಬಂತೆ ಅವನನ್ನವರು ಹೊಡೆದು ಹಾಕಿದ್ದು” ಎಂದು ಎನ್ನುವಾಗ ದೇಶ ರಕ್ಷಕರಾದ ಸೈನಿಕನು ಪಡುವ ಯಾತನೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಶ್ರಮ ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲೂ ದೇಶವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಸದಾ ಜೀವದ ಹಂಗನ್ನೂ ತೋರೆದು ಆತ್ಮಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡುವ ಹೃದಯಗಳು ಅ ನಾತ ಹೆಣವಾಗಿ ಊರುಳುವಪರಿ ಮನಕರಗುತ್ತದೆ. ಯೋಧನಾದವನಿಗೂ ಒಂದು ಮನಸ್ಸು ಇರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರಂತೆ ಕೂಡಿ ಬಾಳಬೇಕೆಂಬ ಹೆಜ್ಜೆಯೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವನ ವೃತ್ತಿ ಎಲ್ಲವನ್ನು ವ್ಯಜಿಸಿ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಹೊರಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕಾಡು ಮೃಗವನ್ನು ಬೇಟೆ ಆಡಿ ಕೊಂದಂತೆ ಸೈನಿಕರ ದೇಹವು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಗುಂಡಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ.

ವಸ್ತು ವಿಶೇಷತೆಗಳಿಂದ ವಿಶಿಷ್ಟವೆನಿಸುವ ಬ್ರೆಕ್ಸ್‌ಟನ್ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ “ಓದು ಬಲ್ಲ ದುಡಿಮೆಗಾರನೊಬ್ಬನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು” ಎಂಬ ಕವಿತೆ ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಲಾಗುವ ಪ್ರಶ್ನೆರೂಪದ ಕವಿತೆಯ ಸಾಲುಗಳೆ ಅವರೊಳಗಿನ ಅರ್ಥ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು ಇಚ್ಛಿಡುತ್ತದೆ “ಸಪ್ತದ್ವಾರಗಳ ಥಿಲೈ ನಗರವನ್ನು ಯಾರು ಕಟ್ಟಿದರೂ?. ಸುಸ್ತಕಗಳು ಮಹಾರಾಜರುಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತವೆ ಏನು ರಾಜಮಹಾರಾಜರು ಕಲ್ಲು ಹೊತ್ತರೆ?

“ಯುವ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಭಾರತವನ್ನು ಗೆದ್ದ ಏನು ಒಂಟಿಯಾಗಿಯೆ?

ಒಂದೊಂದು ಪುಟದಲ್ಲೂ ಒಂದೊಂದು ವಿಜಯ ವಿಜಯ ಭೋಜನವನ್ನು ಯಾರು ಅಟ್ಟಿ ಬಡಿಸಿದರು? ಪ್ರತಿ ಹತ್ತುವರ್ಷಕ್ಕೊಬ್ಬ ಮಹಾಪುರಷ ಅವನ ಖರ್ಚನ್ನು ಯಾರು ತೆತ್ತರು? ಎಂಬ ಹಲವಾರು ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಹ ಸಂಗತಿಗಳು ಎದುರುಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಶ್ರಮಿಕ ವರ್ಗದವರು ಕೂಲಿಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮದ ಪ್ರತಿಫಲದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ ಅಧಿಕಾರಶಾಹಿಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿವೆ. ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಒತ್ತಾಯಿಸಿವೆ. ನ್ಯಾಯ ಸಮ್ಮತವಾದ ಬದಕನ್ನು ಬಯಸಿವೆ. ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಭಾರತ ಗೆದ್ದರು ಅವನದು ಒಂಟಿ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲ ಆತನ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಸೈನಿಕ ಭಲದ ಶ್ರಮ ಆ ಜನ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ಗೆದ್ದನೆ ಹೊರತು ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲ ಹಾಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಗೆಲುವಿಗೆ ಕಾರಣದಾದವರಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕು ನ್ಯಾಯಯುತ ಬದಕನ್ನು ನಡೆಸಲು ಅನುವುಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ತಿರುಳಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಬ್ರೆಕ್ಸ್‌ಟನ್ ಕವಿಗಳು ಹಲವಾರು

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕರ ಮುಂದಿಡುತ್ತಾ ದಮನಿತರ ಶೋಷಿತರ  
ಶ್ರಮಿಕರ ದನಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ.

**ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥ**

1. ಬೆರ್ಮೋಲ್ಟ್ ಬ್ರೆಕ್ಟ್ ಎಂಬತ್ತು ಕವಿತೆಗಳು- ಅನುವಾದ-ಶಾ.  
ಬಾಲುರಾವ್- ಅಕ್ಷರ ಪ್ರಕಾಶನ ಹೆಗ್ಗೋಡು, ಸಾಗರ.